

[Kai Moltke.]

ikke alene om denne enkelte disposition. Lad mig her ganske klart og tydeligt sige, at finansudvalget bør under alle omstændigheder tage stilling på grundlag af konkrete materialer, beregninger og bilag, som kan suppleres gennem spørgsmål osv., og ikke ved, at man kommer med et eller andet skøn, som selveste landbrugsministeren indrømmer kun er et skøn, i en given situation.

Så må man også drage andre ting ind i billedet. Det drejer sig jo ikke alene om, at der disponeres uden åben diskussion og uden fremlægning af sagerne her i folketinget; det, det drejer sig om, er jo lige så meget spørgsmålet om dispositioner, som træffes, og som vil sætte deres spor ud i fremtiden, uden at folketinget er delagtig i at træffe sådanne dispositioner. For her har jo den periode, der er gået, været noget af en advarsel. Først fik vi den juridiske konflikt om, hvorvidt man, når der indføres et afgiftssystem, har lov til at give en enkelt befolkningsgruppe kredit for afregningen af de afgifter, som bliver pålagt, sådan som tilfældet var med udskydningen for landbrugets vedkommende af indbetalingsfristen for momsen. Her står vi så igen over for et spørgsmål, nemlig dette: kan man give nogle borgere i landet sådanne privilegier uden at give andre borgere, som befinder sig i en lignende nødsituation, tilsvarende privilegier? Jeg behøver her blot at henvise til de arbejdsløse, hvor vi ganske vist har en lovgivning, men hvor øjeblikkelige indrømmelser til lettelse af situationen ville være i høj grad påkrævet.

Endelig er der jo det, vi har talt meget om her i tinget, at det lykkedes at sætte de militære udgifter ned, men når der samtidig træffes dispositioner og undertegnes kontrakter, som ganske vist ikke sætter deres præg på et enkelt års regnskab eller budget, men til gengæld ikke kan undgå at sætte sig spor langt ud i fremtiden i form af bindende kontrakter, i form af bindende udgifter, så er uden tvivl tiden inde til, at man her siger, at større åbenhed i allerhøjeste grad er påkrævet, ikke alene hvor det drejer sig om bevillinger, men også hvor det gælder dispositioner, som faktisk er medbestemmende for fremtidens budgetter her i tinget.

Det er derfor, jeg først og fremmest gerne vil yde: hvor vil forespørgerne og klagerne i

denne sag hen? Nu tilbød statsministeren yderst elskværdigt forhandlinger i en mindre kreds om visse praktiske retningslinjer. Ja men det er i og for sig at udvide folketingets myndighed, at de store partier i en mindre kreds enes om visse regler for en praksis. Ville det ikke i alle tilfælde være rimeligt, når en sådan mindre kreds har stukket hovederne sammen, at man da får taget stilling til de forskellige synspunkter, som foreligger om disse omstridte emner? Ville det ikke være rimeligt, om folketinget i beslutningsform giver sig selv en sådan myndighed, at ikke alene bevillinger og efterbevillinger kræver dokumentation over for det samlede ting, men at man i lige grad også gør folketinget til en faktor, som tages med på råd ved de dispositioner, som finder sted på de forskellige områder, og hvor man i virkeligheden er med til at lægge grundlaget også for fremtidens budgetter?

Jeg afventer altså tålmodigt de konkrete krav, som stilles i denne sag. Jeg vil endogså sige, at jeg ser med spænding hen til, hvis en mindre kreds nu sætter sig hen og prøver på at udarbejde retningslinjer og skøn på det samlede folketings vegne. Men jeg forventer da i det mindste, at de resultater, at de forslag, at de normer, som man når frem til, til syvende og sidst afgøres i dette ting, for ellers opnår vi jo det diametralt modsatte af det, klagerne og forespørgerne har ønsket, nemlig at vi på endnu et område går over til et hemmeligt diplomati, hvor det drejer sig om folketingets myndighed, hvor vi stryger endnu en grad, en mening med det, som hed: intet over og intet ved siden af folketinget.

Statsministeren (*Hilmar Baunsgaard*): Må jeg sige i anledning af den svartale, ordføreren for forespørgerne gav mig, at jeg synes ikke, tidligere eksempler på, at man har anvendt en lignende fremgangsmåde, kan afvises, sådan som det ærede medlem hr. Aksel Larsen gjorde det. Jeg synes ikke, man kan afvise dem med den begrundelse, at de eksempler på bevillinger, jeg nævnte, blev givet, mens folketinget var indkaldt. Det er jo, som hr. Aksel Larsen også selv rigtigt gjorde opmærksom på det, sådan, at folketinget formelt er inde hele året, og ekstraordinært møde kan som bekendt begæres; derfor er der jo ikke og skal selvsagt ikke nogen sinde være mulighed for, at